

Preporuke za mjere mitigacije uticaja podvodne buke na morski biodiverzitet sa posebnim fokusom na seizmička istraživanja u vodama jugoistočne Evrope u Mediteranskom moru

Veoma značajna radionica "Mjere mitigacije uticaja podvodne buke na morski biodiverzitet sa posebnim fokusom na seizmička istraživanja u vodama jugoistočne Evrope u Mediteranskom moru" održana je 22-23 Novembra, u Splitu, Hrvatska. Učesnici radionice diskutovali su složenost upravljanja i mitigacije podvodne buke i razvili su seriju od šesnaest prioriternih Preporuka za unapređenje i zaštitu morskog živog svijeta u vodama jugoistočne Evrope od prijetnje zagađenja bukom u moru.

Radionicu je pohađalo 65 učesnika iz 15 zemalja (Prilog 1), predstavljajući različite zainteresovane grupe. Učesnici su varirali od vladinih institucija, kao što su ministarstva, agencije za zaštitu prirode, energetske agencije, do međunarodnih organizacija, uključujući multilateralne, regionalne sporazume iz oblasti životne sredine i regionalna tijela za ribarstvo, pa do naučnika i organizacija civilnog društva.

Imajući u vidu da su učesnici ove radionice iznosili svoja zapažanja i zaključke kao privatna lica, iako je njihovo učešće bilo dobrodošlo, na osnovu preporuka koje proizilaze iz ove radionice ne može se očekivati bilo koji zakonski ili politički uticaj na njihove organizacije.

Sledećih 16 Preporuka predstavlja dogovoreni ishod radionice.

Regulatorne vladine agencije, industrijske i akcionarske kompanije pozivaju se da sprovedu sledeće:

Preporuka 1: Preventivni pristup

Primijeniti preventivni pristup (na primjer, uključiti u nacionalno zakonodavstvo, strategije) u aktivnosti koje imaju potencijal ili za koje je poznato da imaju štetan uticaj na morsku sredinu.

Preporuka 2: UN otvoreno-završni neformalni konsultativni proces o okeanima i Zakonu o moru

Osigurati do maksimalnog mogućeg nivoa da će se na 19. Sastanku UN otvoreno-završnog neformalnog konsultativnog procesa o Okeanima i Zakonu o moru (ICP ili UNICPOLOS) u junu 2018., obuhvatiti različiti izvori zagađenja bukom u okeanima, i obezbijediti vodiči kao i jasan plan za aktivnosti mitigacije koje mogu biti preduzete od strane svih uključenih zainteresovanih strana.

Preporuka 3: Prihvatljivi nivo buke (budžet buke)

Istražiti koncept budžeta buke/praga za Jugoistočno Evropske vode Mediteranskog mora, u skladu sa prihvatljivim vrijednostima zahtijevanih u skladu sa Direktivom o morskoj strategiji (MFSD).

Preporuka 4: Kumulativni uticaj

Obuhvatiti kumulativni uticaj svih aktivnosti u moru, uključujući i klimatske promjene, kroz multi-sektorski pristup za energetske strategije zemalja, politike životne sredine i plave ekonomije, posebno kroz Planiranje namjene mora koje treba da bude razvijeno od strane zemalja članica Evropske Unije do 2021¹.

¹ Direktiva 2014/89/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. jula 2014. o uspostavljanju okvira za planiranje namjene mora

Preporuka 5: Strateške procjene uticaja (SEA) i Procjene uticaja projekata na životnu sredinu (EIA)

Ostvariti potpunu primjenu i upotrebu nacionalnih multi-sektorskih Strateških procjena uticaja projekata na životnu sredinu (SEA), koje se sprovode od strane vlada, prije nego što bilo koje područje postane otvoreno (dostupno) za apliciranje za dobijanje dozvola za industriju nafte i gasa.

Strateške procjene uticaja (SEA) i Procjene uticaja projekata na životnu sredinu (EIA) koje predstavljaju procjene koje se odnose na posebne predložene aktivnosti, treba da uzmu u obzir sve dostupne informacije koje se odnose na mogući uticaj na vrste, staništa, i druge korisnike mora (kao na primjer, uključujući prisustvo staništa morskih sisara koja su prepoznata od strane naučnog savjeta kao Važna područja za morske sisare) kao i zakonske i nezakonske obaveze koje su na snazi (uključujući na primjer, Direktivu o staništima i Direktivu o morskoj strategiji (MSFD)) i treba da uključi mogućnost značajnih i sveobuhvatnih javnih komentara.

Informacije koje su sadržane u SEA i EIA kao i svi prikupljeni podaci treba da budu transparentni i dostupni svim zainteresovanim stranama (na primjer, turističkom sektoru, sektoru ribarstva) uključujući i organizacije civilnog društva u skladu sa zakonskom regulativom koja je u primjeni. Informacije o prošlim, sadašnjim i planiranim aktivnostima koje produkuju buku treba da budu dostavljene nacionalnim registrima buke i da ostanu javno dostupne i to stalno i kontinuirano.

Preporuka 6: CMS vodič o buci prilikom sprovođenja Procjena uticaja projekata na životnu sredinu (EIA)

Transponovati Vodič Konvencije o migratornim vrstama (CMS) za procjene uticaja projekata na životnu sredinu (EIA) u odnosu na aktivnosti koje generišu buku u moru² (Vodič CMS za EIA za aktivnosti koje proizvode buku u moru) u nacionalno zakonodavstvo ili planove upravljanja vrstama, imajući na umu kontekst strukture nacionalnog zakonodavstva i upotrebe Vodiča CMS za EIA za aktivnosti koje proizvode buku u moru kao standardizovanog formata koji razrađuje ono što se očekuje kao temelj primjene i procjene. CMS vodič o buci prilikom sprovođenja Procjena uticaja projekata na životnu sredinu (EIA) treba da bude prilagođen i unaprijeđen u skladu sa nacionalnim ekspertskim savjetima uključujući multisektorsko učešće. Ukoliko zemlje nemaju zakonsku osnovu za usvajanje vodiča, propisivanje razvijanja ovakvog vodiča bi mogla biti korisna alatka.

Preporuka 7: Ograničiti broj i vremenski okvir za seizmička istraživanja

Ograničiti broj i vremenski okvir za seizmička istraživanja da bi se izbjeglo sezonsko prisustvo osjetljivih vrsta i dupliranje istraživanja. Država treba u potpunosti da primijeni Konvenciju o Procjeni uticaja projekata na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu (ESPOO mehanizam) za prekogranične konsultacije. Transparentni pregled planiranih seizmičkih aktivnosti treba da bude promovisan (na primjer, primjenom MFSD registra buke), kako bi se izbjeglo dupliranje seizmičkih istraživanja i kako bi se unaprijedile prekogranične konsultacije.

Preporuka 8: Najbolje dostupne utišavajuće tehnologije

Promovisanje razvoja i obavezivanje za upotrebu najboljih dostupnih utišavajućih tehnologija kao što su morske vibroze, pritiskom i zahtijevanjem putem regulatornih agencija, na način da operatori demonstriraju da ne koriste izvore koji su snažniji u odnosu na neophodni nivo i nepotrebne frekvencije. Ovo treba da bude komponenta svake procjene uticaja projekata na životnu sredinu (EIA) primijenjene na određeno istraživanje. Dalje, to što je sadržaj procjene uticaja projekata na životnu sredinu (EIA) treba da bude predmet nezavisne procjene, kao što je detaljno precizirano u CMS vodiču za EIA u odnosu na aktivnosti koje proizvode morsku buku.

² <http://www.cms.int/en/document/adverse-impacts-anthropogenic-noise-cetaceans-and-other-migratory-species-0>

Preporuka 9: Prethodne, simultane, tekuće i planirane aktivnosti

Uzimajući u obzir prethodne, simultane, tekuće i planirane aktivnosti u istim ili sličnim područjima kako bi se razmotrili potencijalni kumulativni ili sinergijski uticaji i procijenili efekti mjera mitigacije i aktivnosti praćenja stanja za operativne procjene prije, tokom i nakon sprovođenja istraživanja, neophodno je osigurati da rezultati praćenja budu javno dostupni, kako je precizirano u CMS vodiču za EIA za aktivnosti koje proizvode morsku buku.

Preporuka 10: Revizija SEA i EIA

Osigurati adekvatnu reviziju SEA i EIA, kako bi se održalo transparentno odvajanje nauke i politike, i kako bi se izbjegli konflikti ekonomskih interesa. Ovaj princip je preciziran u CMS vodiču za EIA u odnosu na aktivnosti koje proizvode morsku buku i podržava propisano Direktivom 2011/92/EU dopunjenu sa 2014/52/EU³. Adekvatno vrijeme treba da bude obezbijeđeno za svaku fazu procjene, uključujući proces revizije i sveobuhvatnih javnih konsultacija.

Preporuka 11: Upravljanje prostorom i područjima

Razvoj i unapređenje integrisanih mapa koje pokazuju sva važna područja za morske sisare (IMMAs) i morska zaštićena područja kako su identifikovana od strane kompetentnih tijela i organizacija (na primjer nacionalnih institucija, ACCOBAMS-a, CBD-ja, GFCM-a, UNEP-MAP-a, NATURA 2000, IMMAs, EBSAs, i drugih) kako bi se olakšalo upravljanje prostorom i područjima i osiguralo da sve vrste i staništa od interesa za zaštitu, prepoznate od strane navedenih tijela, imaju jednaku prepoznatljivost i tretman u odnosu na pripadajuće ciljeve zaštite.

Preporuka 12: Subvencije

Ukloniti povlastice za industriju gasa i nafte i obizbijediti potrošnju javnih finansija u skladu sa Pariskim sporazumom o klimatskim promjenama iz 2015.

Preporuka 13: Praćenje istraživanih područja

Osigurati da podaci o pojavi i distribuciji vrsta osjetljivih na buku budu zahtijevani za strateško planiranje namjene mora i obezbijeđeni kroz inventarisanje (na primjer, Područja od interesa kao važna područja za morske sisare, Ekološki i biološki važna morska područja (EBSAs) i GFCM ograničena područja za ribarstvo) kroz prioritizaciju sa fokusiranim naporom istraživačkog monitoringa ovih područja gdje je nedostatak znanja o pojavi i distribuciji osjetljivih vrsta na buku prepoznat.

Preporuka 14: Najbolja dostupna tehnologija i najbolja praksa po pitanju životne sredine

Pripremiti globalni izvještaj o Najboljim dostupnim tehnologijama (BAT) i najboljoj praksi u životnoj sredini (BEP) za mitigaciju podvodne buke izazvane od strane antropogenih aktivnosti, i učiniti ga dostupnim svim vladinim agencijama, zainteresovanim stranama i organizacijama civilnog društva u regionima od značaja kao dodatak CMS vodiču za EIA u odnosu na aktivnosti koje proizvode morsku buku.

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32014L0052>

Preporuka 15: Prenos znanja

Razmjena znanja i dijeljenje informacija treba da se odvija na nacionalnom nivou (multisektorsko učešće) i na regionalnom nivou (između zemalja u regionu), i kroz otvoren pristup nezavisnim naučnim mrežama fokusiranim na razmjenu podataka i monitoringu buke u Mediteranskom moru.

NETCCOBAMS⁴ platforma razvijena od strane ACCOBAMS-a može biti korišćena kao alatka za ovu potrebu.

Preporuka 16: Trening i Kapaciteti

Definisati i alocirati nedostatak treninga i kapaciteta (na primjer, za sertifikovane posmatrače morskih sisara (MMOs), pasivni akustični monitoring, itd.) u regionu, koristeći postojeće inicijative kao što su ACCOBAMS sertifikacioni sistem za visoko kvalifikovane posmatrače morskih sisara, da bi se značajno podigla svijest i razvila podrška za smanjenje buke u moru.

Decembar 2017

Dvodnevna radionica je organizovana u svojstvu domaćina od strane „Ocean Care“ i NRDC, Internacionalnih organizacija za očuvanje prirode, a sa tehničkom i finansijskom podrškom Njemačke Savezne fondacije za životnu sredinu (DBU).

⁴ <http://www.netccobams.com/>

ANNEX 1: Radionica Podvodna Buka Učesnici

Prezime	Ime	Pozicija/Institucija	Država
Alexiadou	Paraskevi	Pelagos Cetacean Research Institute	Grčkae
Ameri	Michele	UN Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea	Italija
Bataković	Milena	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	Crna Gora
Bernal	Miguel	General Fisheries Commission for the Med. of the FAO (GFCM)	Španija
Bravo	Carlos	Alianza Mar Blava	Španija
Carić	Dr Hrvoje	Institute of tourism	Hrvatska
Carpentieri	Serena	Legambiente Onlus	Italija
Čižmek	Hrvoje	Marine Explorers Society 20000 leagues	Hrvatska
Čović	Radosav	Hydrocarbons Administration of Montenegro	Crna Gora
D'Amato	Leonora	Environment and Resources Authority	Malta
Dinkelmeyer	Andreas	International Fund for Animal Welfare (IFAW)	Njemačka
Dobričić	David	Croatian Hydrocarbon Agency	Hrvatska
Domel	Claudia	Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU)	Njemačka
Đurović	Mirko	Direktor Instituta za marinsku biologiju	Crna Gora
ElHaweet	Alaa Eldin	Arab Academy for Science, Technology & Maritime Transport (Egypt)	Egipat
Entrup	Nicolas	OceanCare/NRDC	Austrija
Ferri	Nicola	General Fisheries Commission for the Med. of the FAO (GFCM)	Italija
Frey	Silvia	OceanCare	Švajcarska
Frisch-Nwakanma	Heidrun	UNEP/CMS Secretariat	Njemačka
Holcer	Draško	Blue World Institute	Hrvatska
Janković-Mišnić	Jasmina	Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore	Crna Gora
Jelenić	Ivana	Ministry of Environment and Energy	Hrvatska
Jelić	Katja	Croatian Agency for the Environment and Nature	Hrvatska

Prezime	Ime	Pozicija/Institucija	Država
Jeremić	Jasna	Croatian Agency for Environment and Nature	Croatia
Kandić	Milica	Green Home	
Knežević	Jelena	UN Environment/Mediterranean Action Plan	Crna Gora
Kramer	Brigitte	Freelance journalist (Germany)	Njemačka
Kruss	Aleksandra	CNR Marine Institute Venice, Italy	Poljska
Leaper	Russell	International Fund for Animal Welfare (IFAW)	Kraljevstvo
Lüber	Sigrid	OceanCare	Švajcarska
Mackelworth	Peter	Blue World Institute	Kraljevstvo
Madricardo	Dr Fantina	Consiglio Nazionale delle Ricerche - Istituto di Scienze Marine	Italija
Maglio	Alessio	SINAY	Italija
Matea	Spika	Udruga Sunce	Hrvatska
Mateja	Gazic	Ministry of environmetantal protection	Hrvatska
Medenica	Nikola	Environmental protection Agency (EPA) of Montenegro	Crna Gora
Micallef	Tamara	Environment and Resources Authority	Malta
Michaelides	Savvas	Department of Fisheries and Marine Research, Cyprus	Kipars
Müller	Johannes	OceanCare/NRDC	Njemačka
Nenadović	Tina	Gardline Geosurvey Ltd. Marine Wildlife and Environmental Dpt.	Hrvatska
Nikolić	Vedran	European Commission, DG Environment	Hrvatska
Notarbartolo di Sciara	Giuseppe	Tethys Research Institute	Italija
Panigada	Simone	ACCOBAMS	Italija
Panou	Aliki	Archipelagos - environment and development	Grčka
Pavan	Gianni	University of Pavia	Italija
Pilikou	Maria	Legal Advisor - International Law of the Sea	Kipar
Radojčić	Dušica	Association Green Istria	Hrvatska

Prezime	Ime	Pozicija/Institucija	Država
Radonjić	Dina Skarep	Hydrocarbons Administration of Montenegro	Srbija
Radović	Ilija	Environmental protection Agency (EPA) of Montenegro	Crna Gora
Raičević	Nikola	Environmental Protection Agency (EPA) Montenegro	Crna Gora
Rako Gospić	Nikolina	Blue World Institute	Hrvatska
Risch	Denise	Scottish Association for Marine Science	Njemačka
Ritter	Fabian	Whale and Dolphin Conservation (WDC)	Njemačka
Schneider	Daniela	Croatian Agency for Environment and Nature	Hrvatska
Sekovski	Ivan	Priority Actions Programme / Regional Activity Centre (PAP/RAC)	Hrvatska
Sijan	Milena	Moderation	Hrvatska
Šimunović	Vedran	Udruga Val	Hrvatska
Širović	Dr. Ana	Scripps Institution of Oceanography	Hrvatska/USA
Štrbenac	Ana	Stenella consulting d.o.o.	Hrvatska
Summer	Lisinka	OceanCare	Austrija
Tomac	Luka	Zelena akcija / FoE Croatia	Hrvatska
Tomić	Zoran	Greenpeace CEE in Croatia	Hrvatska
Vaniček	Dr Vlatka	Director of Sector of Environmental Protection	Hrvatska
Varda	Dušan	Mediterranean Center for Environmental Monitoring - MedCEM	Srbija
Weilgart	Linda S.	Dalhousie University, Department of Biology	USA i Njemačka